

bevise sig om, at en saadan Forandring vil der ikke, naar man ser hen til Geistlighedens nuværende økonomiske Vilkaar, kunne være nogen Dpfordring for den til at ønske. — Naar den ærede Rigsdagsmand dernæst mente, at Menighederne vilde ønske en Forandring og drive derpaa, saa er dette mig ogsaa i Virkeligheden temmeligt ufatteligt. Den ærede Rigsdagsmand var selv nødt til at indskrænke sig til at sige, at Menighederne vilde ønske en Forandring med Hensyn til Offer og Accidentser. Men en saadan Forandring er jo netop bragt i Forslag af Regjeringen, og ved at gaa ind paa dette Lovforslag, saaledes, som Regjeringen tror, at kunne forsvare at gjenneføre det, vil altsaa denne vistnok paa mange Steder stærkt attraaede Rettelse kunne blive gennemført. At man i Kirkekommissionen gik ind derpaa i saa stort et Omfang, som man gjorde, tror jeg, at kunne ansæe som et Bevis paa den virkelig liberale Aand, som gik igjennem Kirkekommissionen, og at den omtalte Forandring blev optagen med i Kommissionens Forslag, er altsaa paa ingen Maade, som jeg syntes, at den ærede Rigsdagsmand antydede; flet, for at dette skulde se lidt godt ud og for at saa En til at glemme, hvad der var mindre godt i det. Man var tvertimod gaet ud fra, at en saadan Bestemmelse i og for sig ligesom de andre var god, sund og hensigtsvarende. Det er mig saaledes virkelig ikke muligt at se, hvad der enten fra Geistlighedens eller fra Menighedernes Side skulde kunne blive en Drikraft til at søge at saa saadanne Forandringer indførte, som dem, der ere vedtagne i det andet Thing.

Men jeg maa vende tilbage til, hvad jeg før begyndte paa, nemlig hele den almindelige Dpfattelse af den geistlige Stands Stilling, som for mig er det Afgjørende ved dette Spørgsmaal. Naar man her har villet holde stærkt paa, at de Geistlige burde behandles som andre Embedsmænd, saa er det mig ubegribeligt, hvorledes man kan nære denne Anskuelse, som man dog selv modfiger, hvert Dieblif, og som ganske vist ogsaa er uholdbar. Det er en ganske anden Opgave, der er givet Kirkens Lærere, Menighedens Sjæle-

sørgere, eller hvad man nu vil kalde dem, end den, der er givet de mange Andre, som henføres under Kategorien: Statens Embedsmænd. Det er et ganske andet Forhold, hvort Præsten kommer til at staa, haade til Menigheden i det Hele og til de enkelte Medlemmer af Menigheden. Det er eller bør ialtsald være et virkelig Kjerlighedsforhold, som træder frem mellem Menighedens Medlemmer og den Mand, der sendes til dem. Han skal staa ved deres Side ved alle alvorlige Dptrin i deres Liv, haade de glædelige og de sørgelige, og han skal derved have sin store Betydning. Denne Mand skal man derfor ikke sammenligne med Soldat eller Postembedsmænd eller med de juridiske Embedsmænd og sige: „Hvorfor skal han ikke behandles som enhver anden Statsembedsmand.“ Og det vil man jo heller ikke selv gjøre. Er der f. Ex. ikke, som jeg allerede har bemærket paa et andet Sted, den mest srigende Modfætning tilstede dert, at man erkjender, at frivillige Gaver i Penge og Naturalier maa kunne modtages af dem. Hvorfor skal det være tilladt? Netop fordi det er et Kjerlighedsforhold, og fordi det, naar man gaar ud fra, at det skal være et saadant, vilde være unaturligt at forbyde noget Saadant. Men tillader man nu andre Embedsmænd at gjøre det Samme? Nei, paa ingen Maade; man forbyder det tvertimod paa det Strengeste og sætter Embedsfortabelse som Straf for at modtage frivillige Gaver. For andre Embedsmænds Vedkommende vil man altsaa ikke have Noget med Kjerligheden at gjøre i den Skikkelse, hvori man admitterer den i det nævnte Forhold. Og hvad dernæst Menigheden angaar, udspringer saa ikke Forlangendet om, at Menigheden skal have Indflydelse paa Valget af den Mand, der skal være stillet saaledes til samme, maasse gjennem en hel Slægtis Liv, af den samme Betragtning om, at Præsten staaar i et særegent Forhold til Menigheden? Vilde man vel deraf, at der gives den Indflydelse paa Valget af Præsten, kunne drage den Slutning, at det ogsaa skulde være de enkelte Distrikter selv, der skulde vælge deres Amtmænd eller Amtsforvaltere eller juridiske Embedsmænd? Forfjellen er aldeles